

# Dynamiczny Indeks Konsumpcji

indekskonsumpcji.pl

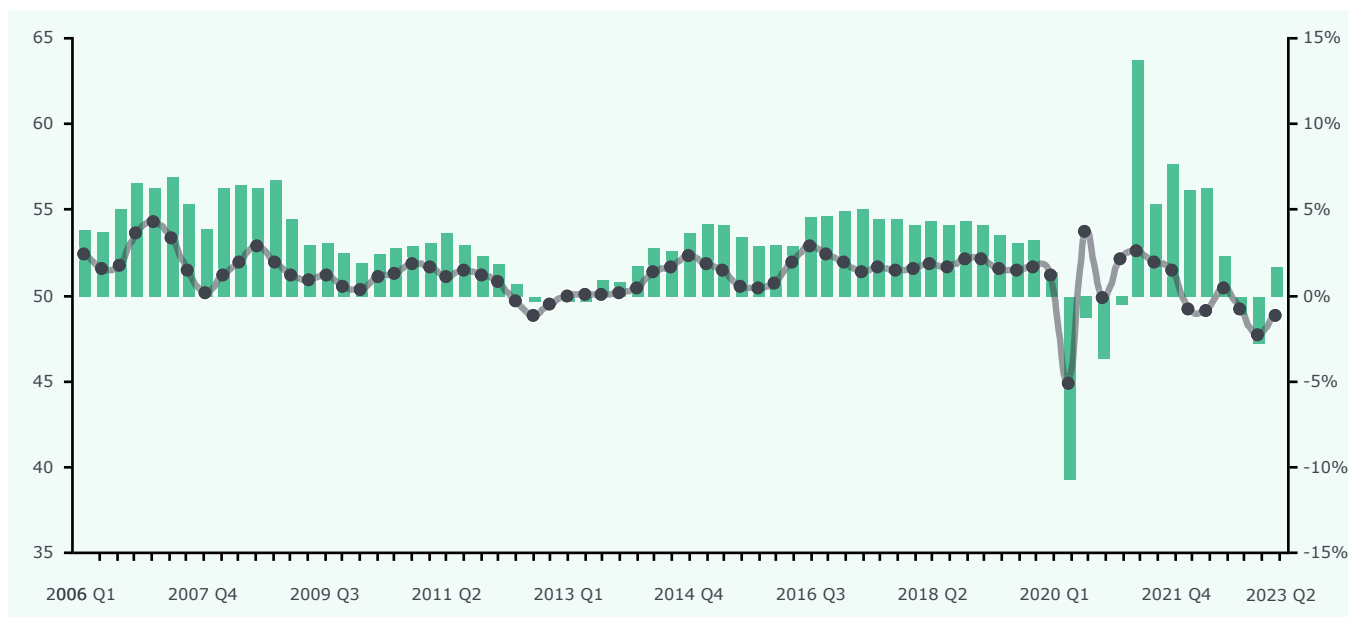
Sierpień 2023

Dynamiczny Indeks Konsumpcji (DIK) to wskaźnik koniunktury przygotowywany przez Politykę Insight na podstawie danych fundacji Polska Bezgotówkowa. DIK pozwala przewidzieć, jak będzie kształtować się realna dynamika konsumpcji w Polsce, zanim GUS opublikuje pełne dane o PKB i jego składowych.

Wskaźnik ukazuje się raz na kwartał. Wartość DIK powyżej 50 pkt oznacza wzrost realnej konsumpcji, wartość poniżej tego poziomu - jej spadek.

Szczegółowe dane na temat DIK, metody jego obliczania i wartości jego subindeksów można znaleźć na stronie [www.indekskonsumpcji.pl](http://www.indekskonsumpcji.pl)

## Dynamiczny Indeks Konsumpcji a realna odsezonowana dynamika konsumpcji w latach 2006-2023 (r/r)



● Dynamiczny Indeks Konsumpcji  
(pkt, lewa oś)

■ Realna odsezonowana dynamika konsumpcji  
(r/r proc., prawa oś)

Źródło: Obliczenia własne.

# DIK potwierdza słabość konsumpcji

W II kw. 2023 r. dalej spadały wydatki konsumpcyjne. Polki i Polacy najmocniej oszczędzali na codziennych zakupach oraz na wyjściach do restauracji.

Dane za II kwartał 2023 r.

**Wskaźnik DIK wyniósł 48,86 pkt.** To nieco wyższy poziom niż w pierwszych trzech miesiącach 2023 r. (47,71 pkt.), ale wciąż znacząco poniżej 50 pkt. Oznacza to, że wydatki konsumpcyjne mieszkańców Polski w ujęciu realnym, czyli po oczyszczeniu z wpływu inflacji, wciąż maleją, chociaż w nieco mniejszym tempie niż w poprzednich kwartałach. To głównie rezultat wysokiej inflacji, która wymuszała poszukiwanie tańszych produktów i ograniczanie ilości kupowanych towarów i usług. Dodatkowo do spadku konsumpcji przyczyniały się powroty rodzin uchodźczych na Ukrainę w związku z łagodniejszą zimą oraz ograniczonym zasięgiem działań wojennych.

**Dalej spadają wydatki w sklepach.** Subindeks DIK w kategorii „sprzedaż detaliczna” pozostał w II kw. 2023 r. poniżej poziomu 50 pkt i wyniósł 46,7 pkt., kształtując się kolejny kwartał z rzędu na najniższym poziomie ze wszystkich badanych przez nas kategorii. Słaby popyt w sklepach detalicznych w największym stopniu wynika z faktu, że konsumenci oszczędzają na dobrach trwałego użytku, w tym zwłaszcza na odzieży i obuwiu. To kategoria wydatków, która przed rokiem przeżywała boom w związku z nagłym napływem uchodźców i uchodźczyń z Ukrainy. Recesję po okresie boomu widać również w popycie na sprzęt RTV i AGD, za co w dużej mierze odpowiada malejąca liczba nowych mieszkań oddawanych do użytkowania. Jedynie na stacjach benzynowych było widoczne odbicie popytu, które wynikało ze spadku cen paliw w pierwszej połowie 2023 r.

**Polacy oszczędzali na wyjściach do restauracji.** Subindeks DIK w kategorii „hotele, restauracje i rekreacja” wyniósł w II kw. 47,9 pkt wobec 49,2 pkt kwartał wcześniej. Po przejściowym odbiciu na początku roku, wynik w tej kategorii znów uległ pogorszeniu potwierdzając, że to właśnie usługi luksusowe są najbardziej dotknięte oszczędnościami konsumentów. Najmocniej spadają wydatki na wyjścia do restauracji. Klienci częściej przygotowują posiłki w domu, a jeśli już korzystają z lokali gastronomicznych to tych tańszych, w tym z fast foodów. Niewiele lepsza jest sytuacja w hotelarstwie, gdzie również widać oszczędności. W tym wypadku

przeważa jednak efekt substytucyjny, tj. zastępowania droższych wyjazdów urlopowych, tymi tańszymi – krótszymi lub o niższym standardzie.

**Rosły wydatki na zdrowie i edukację.** W II kw. 2023 r. subindeks DIK w kategorii „zdrowie i uroda” wyniósł 53,9 pkt, czyli więcej niż w I kw. (52,3 pkt.). Wzrost w tej kategorii sygnalizuje, że zabiegi zdrowotne i upiększające stają się usługami podstawowymi, czyli o niskiej wrażliwości na wahania realnych dochodów Polek i Polaków. To przynajmniej w części wynik starzenia się społeczeństwa, które wymusza systematyczny wzrost wydatków zdrowotnych, ale także zmian kulturowych – usługi kosmetyczne czy wizyty w salonach spa stają się dla coraz większej grupy gospodarstw domowych stałym wydatkiem. Wśród pozostałych usług konsumenckich wzrosły wydatki na edukację. Może to być rezultat pandemii, która negatywnie odbiła się na wiedzy uczniów i studentów.

## CO ZTEGO WYNIKA

Słaby wynik wskaźnika DIK w II kw. potwierdza, że konsumpcja pozostaje w trendzie spadkowym, ciągnąc w dół wzrost gospodarczy. Maleje zwłaszcza popyt na towary regularnie kupowane oraz dobra trwałego użytku, co negatywnie wpływa na koniunkturę gospodarczą w bardzo wielu rodzimych branżach. Prognozujemy, że w II kw. realna oczyszczona z wpływu czynników sezonowych konsumpcja spadła czwarty kwartał z rzędu i jej roczna dynamika wyniosła -2,7 proc. Pozytywnym efektem spadku oszczędności konsumpcyjnych jest zmniejszenie presji inflacji w gospodarce. Ceny towarów i usług konsumpcyjnych będą rosły w najbliższych miesiącach coraz wolniej. Spodziewamy się, że w IV kwartale br. inflacja wróci do poziomów jednocyfrowych.

Autor  
indeksu



**Adam Czerniak**  
Główny ekonomista  
Polityka Insight



polskabezgotowkowa.pl

POLITYKA  
**INSIGHT**

politykainsight.pl